

1. INTRODUCCIÓ

El novembre de 2001 es va constituir l'Observatori Internacional de la Democràcia Participativa en el marc dels Projectes de Cooperació Descentralitzada de la Comissió Europea. Des d'aleshores, la xarxa de governs locals, ens municipals, centres de recerca i entitats de la societat civil que formen l'OIDP ha anat ampliant els seus membres, creant nous espais de trobada i aprofundint en la reflexió i l'intercanvi de coneixement al voltant de la democràcia participativa.

La Secretaria Tècnica de l'OIDP l'ostenta l'Ajuntament de Barcelona des de l'origen de la xarxa. Des de 2006 l'OIDP treballa en col·laboració amb l'organització de Ciutats i Governos Locals Units (CGLU), a través d'un conveni per al funcionament i manteniment de la Secretaria Tècnica de la xarxa OIDP.

Des de novembre de 2011, la Secretaria Tècnica ha treballat per posicionar l'OIDP com a centre de referència mundial en la producció de coneixement innovador i per consolidar-lo com a espai d'intercanvi d'experiències de democràcia participativa a nivell mundial.

L'informe que us presentem a continuació recull les activitats i projectes de l'OIDP duts a terme durant el darrer semestre de 2012 i el primer de 2013, seguint el calendari de les conferències anuals de la xarxa.

2. EVOLUCIÓ DELS MEMBRES DE LA XARXA

El nombre d'adhesions a la xarxa ha seguit creixent.

S'ha treballat seguint el mandat d'incrementar i alhora diversificar la composició de membres de la xarxa. En aquesta línia, l'Europa no Mediterrània i Àfrica han estat les zones d'activitat prioritària i com a novetat s'han sumat nous membres provinents d'Alemanya, Holanda, Polònia, Suïssa, Mauritània, Marroc, Moçambic i Nigèria. A més, s'ha començat a treballar l'Orient Mitjà i Àsia a partir de les adhesions de membres de Tunis, Palestina, Turquia i Corea del Sud.

A continuació es detallen tots els nous membres adherits a l'OIDP durant el darrer semestre de 2012 i el primer de 2013 (55 en total):

1. Service Agency Communities in One World/ Engagement (Alemanya)
2. Foundation Makassarplain Community (Holanda)
3. Association Transparence et Développement (ATED) (Mauritània)
4. Association jeunesse de segangan pour la creation et le développement durable (Morocco)
5. Enda ecopop-Bambey (Senegal)
6. Conselho Municipal de Matola (Moçambique)
7. Commune Arrondissement Rufisque Est (Senegal)
8. Cellule d'appui à la gestion des collectivités territoriales, OUAGADOUGOU (Burkina Faso)
9. Metropolis Initiative Integrated Urban Governance - Successful Policy Transfer (Berlin)
10. Institut National Descentralisation et Developement de Madagascar
11. Comunitate rural Keur Baka (Senegal)
12. Conselho Municipal Maputo (Mozambique)
13. Foundation for Social and Economic Initiatives, Varsòvia (Polònia)
14. Ong Consommateurs Action directe (Costa d'Ivori)
15. Xarxa Doustourna (Tunis)
16. Municipalitat de Beit Sahour (Palestina)
17. Municipalitat de Nevsehir (Turquia)
18. Municipalitat Metropolitana de Gaziantep (Turquia)
19. Municipalitat de Beyoglu (Turquia)
20. AfroLeadership, (Camerún)
21. Observatori Tunisenc de la Participació Ciutadana (Tunis)
22. Associació Italiana per la Participació Pública (Itàlia)
23. Comuna Rural d' Anjoman'ankona (Madagascar)

24. WikiRendum (Suïssa)
25. Confédération Française pour l'Habitation, l'Urbanisme et l'Aménagement des Territoires (França)
26. Action Pour le Développement des Communautés (Camerún)
27. Ethics MagazineD (Nigèria)
28. Suwon City (Korea del Sud)
29. Universidad de Rosario, (Argentina).
30. Instituto Seva -Cidade Democratica, (Brasil).
31. Wedecide.cat (Catalunya)
32. Observatori sociodemogràfic de les terres de l'Ebre (Catalunya).
33. Delegación Cuauhtémoc (Mèxic)
34. Câmara Municipal de Odemira (Portugal)
35. Commission Démocratie, Cohésion sociale et enjeux mondiaux, Conseil de l'Europe – Strasbourg (França)
36. Gobierno de Aragón, Dirección General de Participación Ciudadana (Espanya)
37. Amvi Associação - Associação de Moradores Residencial Vila Isabel, Gaspar (Brasil).
38. EUSKUHARTU PARTICIPACION, ONG (Espanya)
39. Municipalidad de Vicente López (Argentina)
40. Generalitat de Catalunya (Catalunya)
41. Ajuntament de Sant Cugat (Catalunya)
42. Ajuntament de les Franqueses del Vallès (Catalunya)
43. Ajuntament de Sallent (Catalunya)
44. Rede Brasileira de Orçamento Participativo (Brasil)
45. Associació Catalana de Municipis (Catalunya)
46. Ajuntament de Vic (Catalunya)
47. Câmara Municipal de Lisboa (Portugal))
48. Consell Comarcal de l'Alt Camp (Catalunya)
49. Alcaldía de Medellín (Colòmbia)
50. Instituto Abaeté (Brasil)
51. Confederação das Mulheres do Brasil
52. Municipalidad de Maipú (Argentina)
53. Prefeitura Municipal de Canindé (Brasil).
54. Instituto de la Democracia (Ecuador).
55. Instituto para el Desarrollo del Territorio (Argentina)

També cal destacar que s'ha posat especial atenció en la diversificació de la composició de membres a partir de la descentralització de l'estructura de la xarxa - aquest punt s'abordarà més extensament en l'apartat 5 d'aquest informe – i a partir de la consecució de noves adhesions com a resultat dels contactes fets per la Secretaria en els esdeveniments als quals ha estat convidada (veure punt 10 d'aquest informe).

3. 13ª CONFERÈNCIA OIDP

Del 2 al 5 de juliol se celebrarà a la ciutat portuguesa de Cascais la 13ª Conferència de l'OIDP "Ciutadania per a la Sostenibilitat". En el marc dels actes de presentació de l'esdeveniment a la ciutadania de Cascais, la Secretaria Tècnica s'ha desplaçat a principis de febrer per col·laborar en la presentació i difusió de la conferència així com per començar a treballar en la proposta de continguts de la Presidència.

Posteriorment, la Secretaria Tècnica ha col·laborat activament en l'organització de l'esdeveniment recolzant en tot moment a la Câmara Municipal de Cascais. En particular, des de la Secretaria s'ha coordinat la sessió sobre Observatoris Locals de Democràcia Participativa i s'ha col·laborat en l'organització d'una sessió sobre intercanvi d'experiències sobre govern obert.

La Secretaria Tècnica ha contribuït també a la difusió de la conferència i de les inscripcions. Finalment, també ha dut a terme un rol de facilitadora en el sentit de posar en contacte els socis OIDP amb l'organització de la conferència pel que fa a demandes específiques dels primers relacionades amb l'esdeveniment.

També des de Barcelona s'ha dissenyat, editat i finançat una publicació interactiva en línia de la Setena Distinció OIDP Bona Pràctica en Participació Ciutadana. A més, també s'ha treballat en la producció física del trofeu que s'entrega a la ciutat guanyadora.

Per altra banda, i com és habitual, la Secretaria Tècnica ha assumit la preparació de la sessió interna de membres. Això vol dir la preparació i traducció de tota la documentació necessària i de la logística i també la difusió de la convocatòria de la reunió.

4. 7ª DISTINCIÓ OIDP BONA PRÀCTICA EN PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Un any més, durant el 2013 la Secretaria Tècnica ha convocat als governs locals socis de la xarxa a concórrer a la Setena Distinció OIDP Bona Pràctica en Participació Ciutadana. En aquesta ocasió hi han participat 16 governs locals (un més que en l'anterior edició) de Portugal, Catalunya, Argentina, Palestina, Turquia i Afganistan. Cal destacar la presència, per primera vegada, de candidatures procedents de l'Orient Mitjà.

Finalitzat el període de presentació de candidatures a mitjans de març, la Secretaria Tècnica ha estat preparant la documentació i adequant l'espai virtual per a que el Jurat Internacional – format el mes de febrer prèvia crida interna als membres col·laboradors de la xarxa – pogués estudiar la documentació i valorar les candidatures durant tot el mes de maig. A l'hora d'efectuar les votacions, cada membre del jurat ha escollit un màxim de tres experiències i els ha atorgat 3, 2, i 1 punts, seguint els criteris de votació de les bases del concurs..

Amb data 31 de maig, el Jurat ha finalitzat les seves valoracions i emès el seu veredict. Com a resultat, ha decidit atorgar la setena Distinció OIDP Bona Pràctica en Participació Ciutadana a la Càmera Municipal de Lisboa per l'experiència "Barris i zones d'intervenció prioritària" i una menció especial a la Municipalitat de La Plata per " El pressupost participatiu com a estratègia per a la inclusió i la innovació política".

En aquest període, en paral·lel a la labor del jurat, s'ha iniciat la preparació de la publicació interactiva.

El jurat de la Sisena Distinció ha estat compost en aquesta ocasió per 13 membres:

- ✓ AJUNTAMENT DE BARCELONA.
- ✓ CÂMARA MUNICIPAL DE CASCAIS.
- ✓ ENDA.
- ✓ PREFEITURA DE PORTO ALEGRE.
- ✓ ASSOCIACIAO IN-LOCO.
- ✓ CENTRO DE ESTUDOS SOCIAIS DA UNIVERSIDADE DE COIMBRA.
- ✓ OBSERVATORI SOCIODEMOGRÀFIC DE LES TERRES DE LLEIDA.
- ✓ PROJECTES DEMA.
- ✓ ASOCIACIÓN EDUCATIVA HISPANOAMERICANA.
- ✓ GRUPO DE ESTUDIOS DEMOCRACIA PARTICIPATIVA, CIUDAD PARTICIPATIVA.
- ✓ VILLE DE NIORO DU RIP, SENEGAL.
- ✓ FUNDACIÓN SOLIDARIDAD.

El secret de l'experiència guanyadora es farà públic el dia 3 de juliol en el marc dels actes d'obertura de la 13ª Conferència OIDP.

5. ANTENES REGIONALS

La Secretaria Tècnica de l'OIDP l'ostenta l'Ajuntament de Barcelona des de l'origen de la xarxa. Fruit d'un acord de col·laboració amb l'alcaldia de Porto Alegre, la xarxa té des de novembre de 2011 una oficina regional a la dita ciutat que cobreix la zona d'Amèrica Llatina. Des de llavors ençà s'ha començat a treballar amb especial atenció en la descentralització de l'estructura de la xarxa, partint del mandat dels socis que estableix que, per obtenir el màxim i millor coneixement possible, calia posar èmfasi en la presència en el territori.

És per això que recentment - a iniciativa de ENDA-Ecopop - s'ha posat en marxa l'Observatori Africà de la Democràcia Participativa, plataforma amb base a la ciutat de Dakar i que es concep com a seu de l'oficina regional de l'OI DP a Àfrica.

En ocasió de la Cimera Africités 6 (organitzada per CGLU Àfrica) - celebrada a la ciutat senegalesa de Dakar del 4 al 8 de desembre - es va dur a terme una sessió d'intercanvi i de llançament de l'OI DP entre les autoritats locals africanes. En aquesta sessió, en la que hi van participar 154 delegats procedents de 16 països africans, es va presentar l'OI DP als assistents i a més es va llançar oficialment la plataforma africana de l'OI DP. Aquesta plataforma es resumeix en 4 punts:

- Col·lectivitats territorials. Aquest apartat presenta el panorama de la descentralització en els diferents països africans, documenta les experiències de democràcia participativa dels municipis i els sistemes de control dels pressupostos municipals.
- Recursos. Repertori de recursos: guies, llibres, manuals i altres eines.
- Fòrum. Possibilita discussions temàtiques.
- Col·laboració. Secció destinada a la formació a distància, videoconferències etc.

La plataforma africana de la democràcia participativa es accessible per internet en www.democratieafricaine.org

Està previst que, en el marc d'aquesta reunió però de manera separada a aquest informe, les dues oficines regionals - ENDA i Prefeitura de Porto Alegre - presentin als membres el seu primer informe d'activitat anual.

6. GRUPS DE TREBALL

En el marc de la sessió interna de membres celebrada l'11 de juny a Porto Alegre, i a iniciativa de la pròpia Secretaria Tècnica, es va assolir l'acord de reactivar un espai de reflexió al voltant dels observatoris locals de democràcia participativa a través de la constitució d'un grup de treball específic. Però no només això, es va establir que aquesta línia de treball s'assumís com una de les polítiques importants de l'OI DP i es recuperés un espai per als OLDP en totes les conferències de la xarxa (línia de treball que ja s'havia implementat anteriorment durant el desenvolupament del projecte URB-AL). Així doncs, atenent a aquesta petició, es va constituir en aquell marc un grup de treball específic format per 10 organitzacions de la xarxa que en aquell moment van expressar el seu acord i interès en tirar-lo endavant.

Un cop aprovada l'acta de la reunió, després de les vacances d'estiu la Secretaria va estar treballant en el mapeig de la situació actual - compromís també adquirit per la Secretaria Tècnica durant la sessió interna - tant en relació a l'antiga xarxa OLDP (Projecte URB-AL finalitzat el 2007) com en relació a d'altres observatoris existents d'interès per a l'OI DP però no pertanyents a aquesta xarxa OLDP. En aquest "mentrestant" es va recuperar el contacte amb l'OLDP de la ciutat de La Paz - contacte perdut durant força temps per canvis en la titularitat del seu responsable - , que es va sumar com a integrant del nou grup de treball.

Un cop fet el mapeig, des de la Secretaria Tècnica es va elaborar un document per tal de situar els participants del grup. En aquest document es plantejaven 3 escenaris: passat (projecte URB-AL), present (mapeig) i futur (full de ruta del nou grup de treball constituït). Aquest document-punt de partida es va fer arribar als participants del grup a mitjans del mes d'octubre.

Des de llavors fins a finals de novembre s'han rebut poques aportacions:

- L'observatori com a eina està absent a Àfrica. S'ha d'introduir en aquest territori.
- L'objecte d'observació dels observatoris. Observar els processos de democràcia participativa que tenen lloc en una ciutat és un objectiu molt ampli i ambiciós. Caldria acotar la temàtica - què s'observa (consells de participació? Pressupostos participatius?) - per tal de produir informes més consistents.
- Partint de l'experiència del projecte OLDP caldria veure per quins motius alguns observatoris han perdurat en el temps i d'altres no. Analitzar trajectòries i motius pels quals hi ha hagut continuïtat o no.
- Seria interessant establir quatre o cinc criteris d'avaluació i sistematització de les experiències exitoses i fer el mateix per les que no han tingut èxit.

La Secretaria Tècnica també ha treballat en la redacció del document marc per impulsar un nou grup de treball: El rol de les associacions en la participació ciutadana. Aquest document es presentarà després en el marc de la sessió interna.

7. POSAR EN MARXA UN SISTEMA DE CROWDFUNDING PER A L'OIDP

Un cop més en el marc de la sessió interna de membres celebrada a Porto Alegre l'11 de juny, es va proposar que, atès que la xarxa és una xarxa d'intercanvi, col·laboració, compromís, etc., podia tenir sentit (i més donat el moment que estem vivint) implementar un sistema de crowdfunding o microfinançament per descentralitzar també - a banda de l'estructura - el model de finançament de la xarxa.

Des de llavors, la Secretaria Tècnica de l'OIDP ha contactat amb els serveis jurídics de l'Ajuntament de Barcelona per informar-se de quins futurs escenaris possibles hi hauria per tirar això endavant.

Com que l'OIDP com a tal no té personalitat jurídica pròpia (perquè depèn de l'Ajuntament però legalment no forma part de la seva estructura), hi hauria dues possibilitats:

1. Que en assemblea OIDP els socis acordin constituir-se en subjecte (associació, fundació, consorci etc.) i tenir personalitat jurídica pròpia. Això implica aprovar estatuts, constituir junta, nomenar càrrecs, etc.
2. L'Ajuntament no pot cedir la seva personalitat jurídica. Podria decidir actuar com a sol·licitant d'una donació i després distribuir-la a la resta de partners (tipus programes europeus) però això implicaria decisió de comissió de govern o plenari.

Per altra banda, la Secretaria Tècnica de l'OIDP ha contactat al responsable de Goteo i s'ha celebrat una reunió en la que Goteo ha manifestat la seva voluntat d'acollir a l'OIDP en el sí de la seva plataforma un cop superats els obstacles jurídics.

8. FOMENT DE LA PRODUCCIÓ I INTERCANVI DE CONEIXEMENT.

La Secretaria Tècnica ha alimentat els continguts de la pàgina web penjant notícies, estudis de casos, notícies etc. i ha instat a tots els membres de la xarxa a fer el mateix.

Com a resposta, alguns membres com la Fundación Solidaridad o el Gobierno de Aragón, han contribuït a nodrir la producció de coneixement fent ús del web OIDP. Tanmateix, aquest comportament ha estat residual i minoritari, per la qual cosa des de la Secretaria Tècnica se seguirà treballant per a que els membres de la xarxa es serveixin del web per fer visible tot el que fan en termes de participació ciutadana.

A més de produir una publicació sobre la 7ª Distinció Bona Pràctica en Participació ciutadana, la Secretaria Tècnica ha iniciat una col·laboració amb Ciutats i Governos Locals Units i el Centre d'Estudis Socials de la Universitat de Coimbra per a la realització d'un estudi per encàrrec de la GIZ (Agència de Cooperació Alemanya) sobre estructures comunitàries/participatives de monitorització. També ha col·laborat activament en la tesi doctoral de Fabrizio Carucci (estudiant de la Universitat de Venècia) sobre la inclusió de les persones amb discapacitat en els processos locals de participació ciutadana.

Internament i amb l'objectiu de millorar la comunicació amb els membres de la xarxa i oferir-los l'informació més actualitzada en tot moment, la Secretaria Tècnica ha enviat cada mes des de gener de 2013 una comunicació monogràfica o un butlletí electrònic de tipus general.

9. LLANÇAMENT DE LA CONVOCATÒRIA PER A L'ELECCIÓ DE LA SEU DE LA PRESIDÈNCIA DE LA XARXA PER AL 2014.

D'acord amb el que estableix el reglament per a l'elecció de la nova seu de la Presidència, la Secretaria Tècnica ha obert la convocatòria amb una antelació de dos mesos a la celebració de la conferència anual, concretament amb data 2 de maig de 2013, i l'ha tancat tres setmanes abans de la celebració d'aquesta (10 de juny).

Dues ciutats han manifestat el seu interès a acollir la conferència el 2014 i la Secretaria Tècnica les ha acompanyat i assessorat en la preparació de les seves respectives candidatures.

10. PARTICIPACIÓ EN ACTIVITATS EXTERNES A L'OIDP I VISIBILITAT DE LA XARXA

Durant el segon semestre de 2012 i el primer de 2013 s'ha seguit treballant de manera molt especial per incrementar la visibilitat de la xarxa i, per aquest motiu, a més d'organitzar activitats pròpies, la Secretaria Tècnica ha participat en diverses conferències i seminaris internacionals.

El mes d'octubre de 2012, la Secretaria Tècnica ha estat convidada a la II Trobada Ibèrica de Pressupostos Participatius celebrada a Odemira (Portugal). Dos mesos després, l'OIDP ha estat convidat al III Fòrum per a la participació ciutadana en l'àmbit local per l'Ajuntament de Saragossa.

La Secretaria Tècnica ha presentat i representat a l'OIDP a la Segona Conferència sobre Pressupost Participatiu a EEUU i Canadà, que ha tingut lloc a Chicago del 3 al 5 de maig. Concretament ha participat en un taller titulat "Promovent les Connexions Transnacionals: xarxes internacionals i expansió global del pressupost participatiu".

En el mes de juny, la Secretaria Tècnica ha participat en al Forum Ciutats Informades 2013 i Conferència Incontext, (Berlin el 6 i 7 de juny), una conferència que pretenia explorar com,

treballant conjuntament, es pot crear un espai per al canvi i avançar cap a ciutats millors, comunitats més fortes i societats més resilientes (resilient societies); concretament, l'OIDP ha participat en una sessió en la que s'abordava els reptes i beneficis de la creació conjunta i la presa de decisions compartida. També en el mes de juny, l'OIDP ha estat convidat a participar a la Cimera anual de Ciutats del Món (Dublín 26-28 de juny), on el tema principal de discussió i debat ha estat la co-creació i la participació.

A més, la Secretaria Tècnica ha seguit treballant el posicionament de l'OIDP com a referent en el camp de la democràcia participativa dins les xarxes socials. Tant el perfil de Twitter com el de Facebook han seguit creixent. També s'ha incrementat el nombre visites al web, comptabilitzat a partir del Google Analytics, que se situa al voltant de les 1000 visites mensuals (essent visites noves el 70% de les visites mensuals).

Properament l'OIDP també estarà present al 4t Congrés de CGLU, Cimera de líders locals i regionals que tindrà lloc a Rabat de l'1 al 4 d'Octubre. En aquest marc, i havent rebut resposta afirmativa de CGLU en relació a la proposta d'organització d'un taller sobre la participació com a nova forma de governança en l'accés als serveis bàsics, l'OIDP co-organitzarà taller juntament amb la Comissió d'Autonomia Local de CGLU.

En la mesura que sigui viable econòmicament, la Secretaria Tècnica també assistirà a altres activitats d'altres xarxes que siguin considerades d'interès prioritari per al correcte desenvolupament dels objectius del 2013.

11. CONVENI DE COL·LABORACIÓ AMB CIUTATS I GOVERNS LOCALS UNITS (CGLU) PARA ACOLLIR LA SECRETARIA TÈCNICA DE L'OIDP.

Havent expirat el conveni anterior, CGLU i l'Ajuntament de Barcelona han decidit donar continuïtat al seu conveni de col·laboració per un període d'un any natural (2013).

12. PRESSUPOST 2013 EXECUTAT (MAIG 2013)

CONCEPTE	IMPORT EN €
7 ^a Distinció (disseny i producció de la publicació online- i trofeus)	907.5+484
Allotjament anual del web	653.40
Traduccions	6605.15
Conveni CGLU (despesa de personal, viatges y dietes Secretaria Tècnica)	58550
TOTAL	67200.05